

Vuoden 2020 tilinpäätös ja toimintakertomus

38/02.02.02/2021

KHALL 30.03.2021 § 74

Vuoden 2020 tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain vaatimusten sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti. Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2020 sisältää kaupungin tilinpäätöksen lisäksi konsernitilinpäätöksen (konsernitulos- ja konsernirahoituslaskelman sekä konsernitaseen). Tilinpäätös sisältää vertailutietoina vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Vuoteen 2020 vaikutti viime keväänä maailmanlaajuisesti levinnyt koronapandemia. Pandemia vaikutti sekä toimintaan että talouteen. Valtio maksoi koronasta aiheutuvia korvauksia kunnille osin asukasluvun mukaisessa suhteessa ja se oli monille pienemmille kunnille tuloksen kannalta positiivinen asia.

Haapajärven kaupungille korona aiheutti ylimääräisiä kustannuksia ja tulojen menetyksiä yhteensä n. 800.000 euroa. Tästä summasta Ppky Selänteen kautta muodostui n. 526.000 euroa ja kustannuksia omassa toiminnassa n. 90.000 euroa sekä tulojen menetyksiä n. 175.000 euroa. Valtion korvaukset yhteensä olivat n. 1,8 miljoonaa euroa.

Toteutuneet ulkoiset toimintatuotot olivat 5.280.283,98 euroa ja ulkoiset toimintakulut olivat 52.922.176,98 euroa. Toimintakatteeksi muodostui -47.641.893,00 euroa. Ulkoiset toimintakulut kokonaisuudessaan jäivät alle arvioidun 609.999,02 euroa ja ulkoiset toimintatuotot ylittivät arvion 569.328,98 euroa. Nettona arvio alittui 1.179.328,00 euroa. Toimintakatteen eli käyttötalouden nettototeutuma oli 97,58 %.

Päävastuualueittain toteutumat toimintakuluissa olivat:

Tarkastuslautakunta	15.158,07 €	67,01 %
(säästöä 7.461,93 €)		
Hallintopalvelut	33.098.269,71 €	97,94 %
(säästöä 696.230,29 €)		
Sivistyspalvelut	16.492.920,61 €	99,23 %
(säästöä 127.649,39 €)		
Tekniset palvelut	8.253.008,10 €	110,37 %
(ylitystä 775.162,10 €)		

Toimintatuotoissa toteutumat olivat:

Hallintopalvelut	965.780,20 €	265,73 %
(yli arvion 602.340,20 €)		
Sivistyspalvelut	1.783.243,50 €	108,37 %
(yli arvion 137.666,50 €)		
Tekniset palvelut	7.468.439,79 €	105,41 %
(yli arvion 383.141,79 €)		

Nettona ylitykset/ alitukset olivat seuraavat:

Tarkastuslautakunta	nettosäästö	7.461,93 €
Hallintopalvelut	nettosäästö	1.298.570,49 €
Sivistyspalvelut	nettosäästö	265.315,89 €
Tekniset palvelut	nettoylitys	392.020,31 €

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle varauduttiin talousarviomuutoksissa 1,1 miljoonan euron lisämäärärahalla. Lisälasku 1.086.000 euroa maksettiin loppuvuodesta. Erikoissairaanhoidon kalliiden hoitojen tasausrahastosta Haapajärvi sai palautusta 262.554 euroa. Lopullinen palautus Selänteeltä kaupungille oli 772.654,43 euroa. Maksuosuus Selänteelle koko vuodelta oli siten 30.077.806,93 euroa. Kasvu maksuosuudessa edelliseen vuoteen oli vain n. 58.000 euroa eli 0,2 %.

Käyttötalousmenot pienenivät edellisestä vuodesta kokonaisuutena n. 308.000 euroa eli 0,53 % ja käyttötaloustulot kasvoivat n. 227.000 euroa eli 2,28 %. Käyttötalouden nettomenot eli toimintakate pieneni edellisestä vuodesta 534.928,21 euroa eli 1,11 %.

Bruttoinvestoinnit olivat 3.873.671,84 euroa. Rahoitusosuuksia saatiin investointeihin 46.383,17 euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja 1.402.680,00 euroa. Nettoinvestoinnit olivat 2.424.608,67 euroa eli 53,43 %. Suurimmat investointikohteet olivat paloaseman rakentaminen, yläasteen peruskorjaus sekä Koulukadun peruskorjaus.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset olivat 5.065.038 euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa jouduttiin ottamaan 11.360.000 euroa. Lyhytaikaiset lainat vähenivät 3,5 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 2,79 miljoonaa euroa. Asukasta kohden lainamäärä kasvoi 405 euroa ja oli vuoden lopussa 6.066 euroa/as.

Verotulokertymä oli 23.623.865,88 euroa, mikä oli 68.865,88 euroa arvioitua suurempi. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna verotulojen toteutuma oli 731.134,12 euroa pienempi. Verotulot

kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 51.296,71 euroa eli 0,2 %. Valtionosuudet olivat 27.655.755 euroa ja ne lisääntyivät edellisestä vuodesta 4,343 miljoonaa euroa eli 18,6 %. Valtionosuudet sisälsivät valtion maksamia koronasta aiheutuvia korvauksia n. 1,8 miljoonaa euroa ja harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 970.000 euroa.

Koronapandemian levitessä keväällä sijoitusmarkkinat reagoivat siihen jyrkällä syöksyllä alaspäin ja kaupungin sijoitussalkuissa se näkyi parhaimmillaan maaliskuussa 1,5 miljoonan euron miinuksena. Sijoitusmarkkinat lähtivät kuitenkin nopeasti elpymään ja koko vuoden markkina-arvot olivat 664.992 euroa eli 4,54 % edellisen vuoden lopun markkina-arvoja suuremmat. Sijoitusten markkina-arvot kaupungin salkuissa olivat vuoden vaihteessa yhteensä 15.308.256 euroa (ed.vuonna 14.643.265 euroa).

Rahoituskulut olivat kokonaisuutena 19.205,02 euroa arvioitua suuremmat ja rahoitustuotot 61.859,68 euroa arvioitua pienemmät. Lainojen korkokanta oli edelleen alhainen ja korkokuluja oli yhteensä 317.753,48 euroa (ed. vuonna 330.756,73 euroa).

Vuosikate oli 3.648.163,18 euroa ja suunnitelmat mukaiset poistot ja arvonalentumiset 2.384.559,57 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui 1.263.603,61 euroa ja kertyneen poistoeron tuloutuksen jälkeen ylijäämä oli 1.349.069,65 euroa. Kumulatiivinen alijäämä taseessa pieneni ja on vuoden lopussa 2.927.984,30 euroa.

Liitteenä on Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2020.

(Valmistelija: Unto Vesamäki p. 044-4456 132)

Vs. kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä vuoden 2020 tilinpäätöksen ja allekirjoittaa sen
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että tuloutetaan kertyneitä poistoeroja suunnitelman mukaan 85.466,04 euroa
3. esittää kaupunginvaltuustolle, että jätetään tilikauden ylijäämä 1.349.069,65 euroa yli-/alijäämä tilille ja kumulatiivinen alijäämä 2.927.984,30 euroa katetaan talousohjelman mukaisilla toimenpiteillä, suunnitelmavuosien 2021 - 2024 ylijäämillä, yhteensä 4.247.480 euroa, jolloin kokonaisvaikutus on kumulatiivista ylijäämää 1.319.495,70 euroa.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tällaisia ovat tilintarkastuskertomukseen sisältyvät asiat, kuten vastuuvapauden myöntäminen.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava

1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;

2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;

3) ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;

4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan on kuntalain 125 §:n mukaan annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Vuoden 2020 tilinpäätös on jaettu jäsenille eri lähetyksenä. Tilintarkastajan antama tilintarkastuskertomus jaetaan lautakunnan jäsenille kokouksessa.

Tilintarkastuskertomus ei sisällä kuntalaissa säädelyjä tilimuistutuksia.

Puheenjohtaja: Tarkastuslautakunta lähettää tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että

1) vuoden 2020 tilinpäätös hyväksytään

2) myöntää kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja toimielinten tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille) vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2020.

Tarkastuslautakunta: Tarkastuslautakunta lähettää tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että

1) vuoden 2020 tilinpäätös hyväksytään

2) myöntää kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja toimielinten tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille) vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2020 edellyttäen, että valtuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat.